

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوری اسلامی افغانستان
Islamic Republic state of Afghanistan

د اساسی قانون پر تطبیق د څارنی خپلواک کمیسیون
کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی
**Independent Commission for Overseeing the
Implementation of Constitution**

ریاست دیپارتمنت امور نظارت از تطبیق قانون اساسی
در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی
مدیریت اجرائیه

گزارش کاری دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی
در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی از ماه حمل الی
ماه حوت سال 1391

انواع فعالیت های وظیفوی اجرا شده :

طوریکه قبلاً تذکر به عمل آمد دیپارتمنت امور نظارت از تطبیق قانون اساسی در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی در ماه حوت سال 1390 با یک تشکیل محدود و مختصر در چوکات کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی در حال به فعالیت آغاز نمود که فاقد دفتر مناسب، میز و چوکی، قرطاسیه، ترانسپورت منظم و وسایل تخنیکی از قبیل کمپیوتر، پرینتر، ماشین کاپی و... بود، ولی با وجود این کمبود ها و مشکلات فعالیت های ذیل را انجام داده است:

- 1- تهیه و ترتیب پلان کاری سال 1391
- 2- طبق پلان مرتبه، مطالبه و دریافت فهرست مؤسسات صحتی خصوصی و مقررہ تنظیم فعالیت های این مؤسسات از وزارت محترم صحت عامه.
- 3- مطالبه و دریافت فهرست مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی و مقررہ تنظیم فعالیت های این مؤسسات، از وزارت محترم تحصیلات عالی.
- 4- مطالبه و دریافت لست مکاتب، مراکز تعلیمی، دارالمعلمین ها و انستیتوت های خصوصی راجستر شده در وزارت محترم معارف و مقررہ و اساسنامه عمومی چگونگی فعالیت مؤسسات تعلیمات خصوصی در کشور.

- 5- دریافت فهرست و مقررہ فعالیت مؤسسات غیر دولتی داخلی و خارجی (NGOs) از وزرات محترم اقتصاد.
- 6- مطالبہ، دریافت و انتقال کلکسیون های قوانین، مقررات و فرامین موجود، از وزارت عدلیہ و توزیع آن بہ دیپارتمنت های شش گانہ کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی.
- 7- مطالعہ قانون اساسی، قانون اختصاصی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی، سالنامہ کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی، قانون کارکنان خدمات ملکی، قانون کار، قاموس اصطلاحات حقوقی و مقررہ های تنظیم فعالیت های مؤسسات صحتی خصوصی و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در کشور.
- 8- ترتیب مسودہ برنامہ های پنج سالہ دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی.
- 9- آغاز و تکمیل نمودن قسمتی از کار دیتابیس معلوماتی تنظیم اسناد جمع آوری شدہ از مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی.
- 10- مطالبہ و دریافت قانون تحصیلات عالی و مقررہ تحصیلات عالی خصوصی از وزارت محترم تحصیلات عالی.
- 11- مطالبہ و دریافت قانون صحت عامہ و مقررہ شفاخانہ ها و کلنیک های خصوصی از وزارت محترم صحت.
- 12- مطالبہ و دریافت قانون معارف و مقررہ مؤسسات تعلیمی خصوصی از وزارت محترم معارف.
- 13- مطالعہ، تحلیل و ارزیابی قوانین، مقررہ ها و اساسنامہ های ایجاد و تنظیم فعالیت مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی راجستر شدہ در وزارت های محترم تحصیلات عالی، معارف و صحت عامہ در مطابقت بہ تطبیق و رعایت احکام قانون اساسی.
- 14- تکمیل نمودن سروی مقدماتی از آن بخش های وزارت های محترم تحصیلات عالی، معارف و صحت عامہ کہ مؤسسات غیر دولتی در آنها ثبت و راجستر اند.
- 15- دعوت روسای محترم تحصیلات عالی خصوصی، تعلیمات عمومی و طب معالجوی وزارت های محترم تحصیلات عالی، معارف و صحت عامہ

در مقر کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی جهت گفتگو و بحث پیرامون موضوعات مربوط به مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی، مکاتب خصوصی و کلینیک ها و شفاخانه های خصوصی.

16- انجام ملاقات کاری و ارایه گزارش از نشست همکاری و هماهنگی با مسئولین مؤسسات غیر دولتی وزارت های عدلیه، تحصیلات عالی و مؤسسه مجتمع جامعه مدنی افغانستان (مجما) در رابطه به موضوعات ذیل:

1- حاکمیت قانون اساسی.

2- شیوه های جلوگیری از نقض قانون اساسی.

3- بحث پیرامون اهمیت همکاری و هماهنگی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی و وزارت های محترم عدلیه، تحصیلات عالی و مؤسسه مجتمع جامعه مدنی افغانستان (مجما) در رابطه به تطبیق و رعایت قانون اساسی.

17- انجام بازدید از ریاست انسجام انجوهای وزارت اقتصاد و ریاست نشرات وزارت اطلاعات و فرهنگ همچنان دعوت و انجام ملاقات کاری با محترم سید هاشم بصیرت رئیس انسجام انجوهای وزارت اقتصاد و محترم ضیا وزیری معاون ریاست نشرات وزارت اطلاعات و فرهنگ در رابطه به چگونگی انجام نظارت از انجوها و مؤسسات نشراتی خصوصی وزارت اطلاعات و فرهنگ.

18- ترتیب طرزالعمل نظارتی از مؤسسات تعلیمی، تحصیلی، صحتی، نشراتی و سایر مؤسسات و سازمانهای غیردولتی.

19- کار بالای مواد قانون اساسی نظر به هدایت مقام محترم رهبری کمیسیون در رابطه به موارد ذیل خارج از پلان:

1- فرق بین اداره و دولت مطابق احکام قانون اساسی.

2- کلمه دولت در کدام مواد قانون اساسی به مفهوم هرسه قوه تسجیل شده و در کدام مواد قانون اساسی به مفهوم حکومت تسجیل شده.

3- در کدام مواد قانون اساسی عبارت دولت جمهوری اسلامی تذکر رفته و هدف آن چیست و در کدام مواد قانون اساسی عبارت جمهوری اسلامی ذکر گردیده و هدف آن چیست.

20- اشتراک در جلسه مشترک میان رهبری کمیسیون و مسئولین ادارات و وزارت های مربوطه در رابطه به رعایت تأمین حقوق اساسی متهمین، محبوسین و تعیین سرنوشت شان به منظور جلوگیری از نقض قانون اساسی مؤرخ 1391/5/10 در مقر کمیسیون و تهیه گزارش از این نشست ، خارج از پلان.

21- اشتراک در جلسه دوم در رابطه به موضوع ذکرشده در ماده بالا بتاریخ 1391/5/14 در مقر کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی و ارایه گزارش این نشست، خارج از پلان.

22- اشتراک در جلسه کاری با هیئت با صلاحیت اتاق های تجارت و صنایع (محترم عبدالسلام کوهی) رئیس بخش حقوقی اتاق های تجارت و صنایع و نماینده با صلاحیت اتاق های تجارت و صنایع در رابطه به ارزیابی تفاهم نامه فی مابین کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی و اتاق های تجارت و صنایع، خارج از پلان.

23- انجام نظارت عملی از زندان پلچرخی در مشارکت با دیپارتمنت نظارت بر تطبیق قانون اساسی از اجراءات وزارت خانه ها و ادارات دولتی بتاریخ 1391/4/26 در رابطه به دریافت موارد نقض قانون اساسی، خارج از پلان.

24- انجام نظارت عملی از توقیفخانه ولایت کابل، زندان انائیه کابل و مرکز اصلاح و تربیه مجدد اطفال همراه با هیئت رهبری کمیسیون به تاریخ 1391/6/1 در رابطه به دریافت موارد نقض قانون اساسی و حقوق اساسی اتباع، خارج از پلان.

25- اشتراک در نظارت عملی از ادارات ملکی، پوهنتون البیرونی، زندان مردانه و زندان انائیه ولایت کاپیسا همراه با هیئت رهبری کمیسیون به تاریخ 1391/6/22 ، خارج از پلان.

26- دعوت و انجام ملاقات کاری در رابطه به (بحث مشورتی پیرامون شیوه های نظارت از چگونگی رعایت احکام قانون اساسی در مؤسسات تعلیمی خصوصی) با مشاور وزارت معارف در بخش مکاتب خصوصی، آمر مکاتب خصوصی وزارت معارف و رئیس اتحادیه مکاتب خصوصی به تاریخ 25 میزان 1391 در مقر کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی.

27- دعوت و انجام ملاقات کاری با محترم رئیس طب معالجوی وزارت صحت عامه، محترم آمر شفاخانه ها و کلینیک های خصوصی وزارت صحت عامه به تاریخ 20 عقرب 1391 در رابطه به (هماهنگی جهت تأمین نظارت از رعایت و تطبیق احکام قانون اساسی در مؤسسات صحتی خصوصی) در مقر کمیسیون.

28- برگزاری نشست در رابطه به (بحث مشورتی پیرامون همکاری و هماهنگی رسانه های همگانی خصوصی در رعایت و تطبیق احکام قانون اساسی) با رسانه های همگانی خصوصی و تلویزیون ملی با اشتراک محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس کمیسیون، محترم پوهندوی عبدالقادر عدالتخواه معاون کمیسیون، محترم داکتر محمد امین احمدی منشی کمیسیون، محترم پوهنمل عبدالمنیر دانش عضو کمیسیون، محترمه پوهنوال محبوبه حقوقمل عضو کمیسیون، محترم دین محمد مبارز راشدی معین وزارت اطلاعات و فرهنگ، روسای دیپارتمنت ها، مشاور مقام کمیسیون و تعداد از رسانه های همگانی خصوصی و تلویزیون ملی به تاریخ اول قوس 1391 در تالار رسانه های حکومت.

29- برگزاری نشست مشورتی در رابطه به (چگونگی تطبیق و رعایت احکام قانون اساسی در مؤسسات تعلیمی خصوصی) با اشتراک محترم پوهاند گلرحمن قاضی رئیس کمیسیون، محترم پوهندوی عبدالقادر عدالتخواه معاون کمیسیون، محترم داکتر محمد امین احمدی منشی کمیسیون، محترم پوهنمل عبدالمنیر دانش عضو کمیسیون، محترمه پوهنوال محبوبه حقوقمل عضو کمیسیون، محترم نصرالله کویر مشاور وزارت معارف، محترم بسم الله یاسینی آمر مکاتب خصوصی وزارت معارف، محترم محمد نسیم بره کی مدیرعمومی تنظیم مکاتب خصوصی شهر کابل، محترم محمد داود بابر رئیس اتحادیه مکاتب خصوصی، مسئولین انستیتوت های خصوصی، مسئولین دارالمعلمین های خصوصی، مسئولین مدارس دینی خصوصی، مسئولین مکاتب خصوصی شهر کابل، روسای دیپارتمنت های مسلکی کمیسیون و مشاور مقام کمیسیون به تاریخ 15/9/1391 در تالار رسانه های حکومت.

30- تهیه و ترتیب پیام های تیلیفونی (SMS) به مناسبت بزرگداشت از هفته ملی نهمین سالگرد تصویب قانون اساسی به تاریخ 5/10/1391 .

31- اشتراک در جلسه تعارفی تحت عنوان بررسی و حل مشکلات مؤسسات تعلیمی خصوصی با اشتراک محترم پتمن صاحب معین تدریسی وزارت معارف، محترم نصرالله کویر مشاور مقام وزارت در بخش مکاتب خصوصی، محترم کربلایی صاحب رئیس شورای علمی وزارت معارف، محترم غلام محمد حاجی زاده عضو ریاست پلان وزارت معارف، محترم محمد داود بابر رئیس اتحادیه مکاتب خصوصی، محترم محمد اسحق انوری سرپرست دارالمعلمین خصوصی هدیه، محترم مولوی صفی الله راشد نماینده دارالعلوم های خصوصی شهر کابل محترم محمد فاروق فاکر رئیس دیپارتمنت نظارت بر اجراءات وزارت ها و ادارات .

32- ایجاد شورای بررسی و حل مشکلات مؤسسات تعلیمی خصوصی و تدویر اولین جلسه آن با اشتراک پوهاند گلرحمن قاضی رئیس کمیسیون، محترم پوهنمل عبدالمنیر دانش عضو کمیسیون، محترم پتمن معین تدریسی وزارت معارف، محترم نصرالله کویر مشاور مقام وزارت معارف در بخش مکاتب خصوصی، محترم کربلایی رئیس شورای علمی وزارت معارف، محترم غلام محمد حاجی زاده عضو ریاست پلان وزارت معارف، محترم محمد داود بابر رئیس اتحادیه مکاتب خصوصی، محترم محمد اسحق انوری نماینده دارالمعلمین های خصوصی، محترم مولوی صفی الله راشد نماینده دارالعلوم های خصوصی، محترم محمد فاروق فاکر رئیس نظارت بر اجراءات وزارت ها و ادارات دولتی کمیسیون .

33- انجام کمپاین توزیع قانون اساسی و اوراق تبلیغاتی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی که به مناسبت تجلیل از هفته ملی تصویب قانون اساسی به راه انداخته شده بود تقریباً به تعداد 3500 نسخه قانون اساسی و (3000) اوراق تبلیغاتی که حاوی مواد قانون اساسی بوده در پنج نقطه شهر کابل (ناحیه 11، کارته پروان، دهبوری، دشت برچی و کارته نو) به اتباع کشور توزیع گردید البته تاریخ این کمپاین 16 جدی 1391 بود .

34- اشتراک در محفل بزرگداشت از 14 الی 21 جدی 1391 هفته ملی سالروز تصویب قانون اساسی در تالار کاخ شورای وزیران به تاریخ 17 جدی 1391 .

35- اشتراک در محفل بزرگداشت از هفته ملی تصویب قانون به حیث نماینده کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به

تاریخ 18 جدی 1391 که از طرف قوماندانی قوای هوایی برگزار شده بود .

36- اشتراک در جلسات تجلیل از نهمین سالگرد قانون اساسی در اتحادیه ملی کارکنان افغانستان بحیث نماینده کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی این جلسات به تاریخ 18/10/1391 در ارگان متذکره دایر گردیده بود.

37- دعوت و انجام نشست مشورتی با اشتراک مؤسسين دارالعلوم های خصوصی شهر کابل و ولسوالی های مربوط آن، محترم پوهنمل عدالمنیر دانش عضو کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به تاریخ 1391/11/7 در مقر کمیسیون .

38- انجام نظارت عملی از زندان پلچرخي در رابطه به موضوع کوتاه قفلی شش نفر از محبوسين در بلاک سوم ، موضوع محبوسينکه متهم به همکاری جهت فرار این شش نفر محبوس در قید بسر میبرند و همچنان صحبت در رابطه به کوتاه قفلی آنها با رئیس عمومی زندان پلچرخي و تهیه گزارش از نتیجه این نظارت به مقام محترم رهبری کمیسیون به تاریخ 11391/11/10 .

39- انجام نشست مشورتی با اشتراک معین تدریسی وزارت تحصیلات عالی و رئیس مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی وزارت تحصیلات و نمایندگان تمام مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در شهر کابل در مقر مرکز رسانه های حکومت، اشتراک کنندگان از جانب کمیسیون پوهاند گلرحمن قاضی رئیس داکتر محمد امین احمدی منشی و پوهنمل عبدالمنیر دانش عضو کمیسیون، از جانب اتحادیه مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی داکتر ظاهر ایوبی معاون اتحادیه و رئیس مؤسسه غالب به تاریخ 1391/11/25

40- ترتیب پلان ضرورت های تدارکاتی و پلان مالی سال 1392

41- مطالعه، تحلیل و غور روی مسوده قانون تنظیم خدمات پستی و ابراز نظر در مورد آن .

42- انجام مصاحبه دو ساعته در تلویزیون ملی به ارتباط اصول محاکمات عادلانه .

43- باز دید و نظارت از وضعیت توقیف خانه های امنیت ملی و محبوسین پلچرخی به منظور حقیقت یابی چگونگی شکنجه و تهدید زندانیان بر طبق حکم رئیس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان .

44- شرکت فعال در دروس آموزشی ارتقای ظرفیت .

45- کار روی مشخصات، پلان، طرزالعمل و دلایل نظارت از رعایت و تطبیق قانون اساسی در مؤسسات صحتی خصوصی و ترانسپورت سکتور خصوصی .

46- اشتراک فعال در ترتیب و تنظیم نان چاشت کمیسیون و هیأت معاش .

40- تهیه، ترتیب، وارده و صادره (337) مکتوب و پیشنهاد .

دست آورد ها و نتایج حاصل شده از اجراءات:

1. کسب معلومات از موسسات و سازمانهای غیر دولتی.
2. تنظیم فعالیت ها به اساس پلان سالانه دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی در موسسات و سازمانهای غیر دولتی.
3. تکمیل بخشی از دیتابیس معلوماتی اسناد دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی در موسسات و سازمانهای غیر دولتی.
4. کسب آگاهی از قانون اساسی.
5. کسب تجارب در رابطه به قانون اساسی در راستای تطبیق درست آن.
6. تنظیم و فهرست بندی مجموع قوانین کشور بمنظور دسترسی آسان به آنها در زمان ضرورت .
7. کسب تجارب از مواد آموزشی داخل خدمت که جهت ارتقای ظرفیت مسلکی دیپارتمنت ها تنظیم گردیده است.
8. دریافت کلکسیون مکمل قوانین، فرامین و مقررات از وزارت محترم عدلیه .
9. تحکیم روابط جهت تأمین همکاری و هماهنگی در رابطه به جلوگیری از نقض قانون اساسی و اجرای بهتر نظارت از تطبیق احکام قانون اساسی در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی.

10. ایجاد شورای بررسی و حل مشکلات مؤسسات تعلیمی خصوصی با عضویت نماینده های از کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی، وزارت معارف، انستیتوت های خصوصی، دارالمعلمین های خصوصی، مدارس دینی خصوصی و مکاتب خصوصی.
11. پلانیزه ساختن فعالیت های دیپارتمنت.
12. طرح و ترتیب مسوده پلان استراتیژیک 5 ساله دیپارتمنت.
13. جمع آوری و تنظیم قوانین و مقرره های مربوط و لست های (8092) مؤسسات و سازمان های غیر دولتی (خصوصی)
14. مطالعه و تحلیل قوانین و مقرره های مؤسسات و سازمانهای خصوصی مرتبط با وزارت های معارف، تحصیلات عالی، اقتصاد، اطلاعات و فرهنگ، صحت عامه و عدلیه در مطابقت با احکام قانون اساسی.
15. جلب همکاری و هماهنگی مسئولین دولتی، بخش های کار با مؤسسات و سازمانهای خصوصی وزارت های معارف، تحصیلات عالی، اقتصاد، اطلاعات و فرهنگ، صحت عامه و عدلیه به منظور کمک در تطبیق پروسه نظارت از رعایت و تطبیق قانون اساسی در نهاد های خصوصی.
16. ارتقای ظرفیت مسلکی از طریق مطالعه و تحلیل قانون اساسی، قانون اختصاصی کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی، سالنامه کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی، قانون کارکنان خدمات ملکی، قانون کار، قاموس اصطلاحات حقوقی و شرکت در دوره آموزشی، آموزش تحلیلی حقوق اساسی و مواد قانون اساسی تدویر یافته، در کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی.
17. مطالعه تحلیل و ارزیابی مواد مبانی و مرتبط با مؤسسات و سازمانهای غیردولتی در قانون اساسی و دسته بندی آنها در دوسیه های مربوط .
18. تکمیل بخشی از دیتابیس معلوماتی اسناد دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی.
19. مطالبه و دریافت کلکسیون قوانین، فرامین و مقررات از وزارت محترم عدلیه و توزیع آن به دیپارتمنت های شش گانه.
20. تنظیم و فهرست بندی مجموع قوانین کشور بمنظور دسترسی آسان به آنها در زمان ضرورت .

21. ایجاد فضای همکاری با تمام کارمندان دیپارتمنت ها و شعبات کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی.
22. اجرای مؤثر و بموقع هدایات مقامات کمیسیون.
23. طرح و ترتیب مسوده تعدیل مقررہ مؤسسات تعلیمی خصوصی بمنظور تصویب آن.
24. تدویر نشست های مشورتی پیرامون چگونگی رعایت و تطبیق قانون اساسی در رسانه های خصوصی و مؤسسات تعلیمی .
25. معرفی فعالیت ها و دست آورد های دیپارتمنت جهت نشر در ویب سایت کمیسیون .
26. همکاری فعال در نظارت توقیف خانه ها و محبوسین پلچرخی به ارتباط حقیقت یابی شکنجه و تهدید زندانیان و تهیه گزارش از آن .
27. اجرای تمام کارهای اداری دیپارتمنت .
28. تشخیص اولویت ها و نیازمندی های دیپارتمنت .
29. حصول آگاهی از اسناد موجود و استقامت کاری دیپارتمنت .
30. بلند بردن ظرفیت کاری و آشنایی لازم خویش به کار های اداری دیپارتمنت .